

Bestemmelse vilde vist blive modtagen med Ubvilje af mange Folk. Jeg vilde meget beklage, om denne Bestemmelse skulde blive en Anstødssten for Lovens Vedtagelse, og jeg vil derfor meget haabe, at man vilde kunne komme frem ad den Vej, som den højtærede Minister i Gaar antydede, og enes om Bestemmelsen, saaledes at den kan tilfredsstille alle Parter. Hvorledes dette skal foregaa, ja, det skal jeg ikke udtale mig om. — Naar jeg skulde udtale mig om Lønningerne, saa vil jeg sige, at jeg for mit Vedkommende skønner, at Lønningerne i det hele taget ere passende, de ere ikke for rigelige, men ret rigelige, navnlig op ad. Derimod kunde jeg nok ønske, at Begyndelseslønnen var lidt større, i hvert Fald kunde jeg ikke ønske, at der kan tages disse Afvigelser fra de 700 Kr., hvorved Begyndelseslønnen i mange Tilfælde vilde blive alt for lav. Derimod havde jeg meget gerne set, at Offer og Accidenjer for Lærernes Vedkommende vare komne ud af Verden ved denne Lov. Hvem der har haft Leflighed til hjemme i Kommunen at se lidt paa Forholdene, vil ofte have erfaret, at Offer og Accidenjer have voldt mange Bryderier — baade for Læreren og for Befolkningen, kan jeg sige. Det har imidlertid ikke saa meget at sige, hvor der er, om jeg saa maa sige, en gammel konservativ Befolkning i en Landkommune, der ved fra gammel Tid, at det er Pligt for dem at ofre til Præst og Lærer, men i en saadan Kommune som mit Hjemsted, hvor der kommer en vandrende Befolkning, til Dels fra Byerne, hvor de ikke ofre, ere disse Mennesker helt ufendte med dette Forhold, og man har Vanskelighed ved at forklare dem, at de i Virkeligheden ere offerpligtige over for Læreren. Den Antagelse er almindelig blandt disse Mennesker, at det er en ren Naadesag at give Offer; de tro, at det er en Gave, de give Læreren. De kunne ikke forstaa, at det er en Del af Læreren's Løn, og at han i Virkeligheden har et Krav derpaa. Naar en Lærer skal til at udskrive Restancelister eller have Sogneraadet til at ansætte Ofret for de offerpligtige, vide vi jo alle, at det er en meget tørefuld Vej for Læreren, som han helst undgaar, for ikke at lægge sig ud med Befolkningen, hvad han jo ikke gerne skulde og heller ikke gerne ønsker. Resultatet bliver da, at mange Lærere

miste en Del af deres Løn, som de i saa høj Grad kunne trænge til, og som de med Rette kunne kræve. Jeg kunde derfor meget have ønsket, at Offer og Accidenjer havde været ude af Verden ved Vedtagelsen af dette Lovforslag. Nu siger imidlertid den højtærede Minister, at det kan ikke lade sig gøre, uden at man samtidig foretager en Afløsning for Præsternes Vedkommende, og derfor maa man vel lade det Duffe falde. — Med Hensyn til Spørgsmaalet om Jordlodden skal jeg udtale, at jeg oprindeligt har betragtet Jordlodden som et Bindeled mellem Befolkningen og Læreren, og jeg tror ogsaa, at i mange Tilfælde vil en saadan Jordlod kunne have en gavnlig Indflydelse paa Læreren, idet den bringer ham i nærmere Forhold og Rapport til Beboerne, det vil sige under Forudsætning af, at Jordlodden ligger i Nærheden af Boligen; naar Jordlodden, som det mange Steder er Tilfældet, ligger indtil $\frac{1}{4}$ eller $\frac{1}{2}$ Fjerdingvej borte fra Boligen, taber Læreren Interesses for den, ligesom han heller ikke kan saa det fulde Udbytte af den. Jeg kunde derfor, da jeg ved, at Fleertallet af Lærerne ønsker at blive Jorden frit, næsten være tilbøjelig til at støtte dem dertil.

Jeg kommer endelig til § 4, der indeholder Undervisningsplanen og Undervisningsfagene. Jeg er fuldstændig enig i disse Fag, og ogsaa i den Orden, hvori de ere fremsatte. Jeg mener ogsaa, at det ikke er heldigt at have alt for mange Undervisningsfag i en Skole. Jeg mener, at det vil være heldigt at holde sig til nogle enkelte Fag og lære dem til Gavn i Stedet for at jasse og sjusse i alt for mange Fag, derved opnaas i Almindelighed mindre. Jeg hører til dem, der betragte Dansk, mundtlig og skriftlig Daust, som et Hovedfag, og som saadan bør der lægges meget Vægt paa det, for at Kundskaben i det kan opnaa den størst mulige Fuldkommenhed i Skolen. Med Hensyn til Religionsundervisningen staar jeg derimod i højeste Grad i Modsatning til de ærede Medlemmer, der have udtalt sig om, at de vilde finde det heldigt, om den dogmatiske Undervisning i Religion blev fjernet fra Skolen, og den hele Vægt lagt paa Bibelhistorien. Jeg tror, det var det ærede Medlem fra Ringkøbing (S. C. Christensen), ligesom ogsaa det ærede Medlem fra Assens (Berntsen), der udtalte disse Anstuelser. Jeg kan sige,